

Hans Jákup Hjelm farin

Om mange av oss faldt
og fler følger efter
saa har vi indre kræfter.
Vi overlever alt.
Vi har en hellig seirstro,
den gir oss taalsomhet og ro.
Vi vet, at aand er evig
og liv vil altid gro.

Ein stríðsmaður er farin. Slóðin eftir henda merkis-
mann er ein rótt linja, ið
miðar beinleiðis móti tíframtíð,
hann vígdi lív sítt, tíframtíð,
sum arbeidarasett-
in í komandi tíð kann skíra
sína. Einum rennur í huga
líftíð brot úr bók Nordahl
Grieg's: "Ung maa verden end-
nu være". Brotið er lífilsam-
røða millum Kiru Dimitrova
og tann unga eingilskmannin.
Hon spyr: "Eru tygum komm-
unistur?" - "Nei" - "Sam-
hugaður?" - "Eg eri ópolit-
iskur." Smáu eygu Kiru verða
flennandi spótsk, eins og
væntar hon, at hann viðgong-
ur, at hann t.d. er eunukkur.
Og tá hon frættir um bróður-
in, ið læt lív í veraldarbar-
daganum í Flandern, spyr
hon: "Var hann eisini ópolit-
iskur?" - "Ja, tað kann eg
ekkaleys siga" - "Ein merkis-
verð ætt" - Hvussu meina
tygum." "Sum einans er til
reiðar at ofra fyrri politikk."
Hansjakki vildi ikki bert verða
ofraður, hann vildi meðvitandi
ofra.

Sum blaðungur byrjaði hann
sitt meðvitandi stríð fyrri
og saman við arbeidarastettini.

Fyrri Hansjakki var tað ei
nóg mikið at duga at skyna
millum rætt og órætt. Gern-
ingur og arbeidi máttu fylgja
í kjalarvørrinum á hesi sann-
kenning. Ongantíð skákaði
hann, og ongantíð duldi hann
vilja sín, sitt mál og sínar
ætlanir. Ein slíkur maður
mátti gerast oddamaður inn-
an ta tá ungu arbeidsmanna-
rørslu.

Eldhugaður og iðin fór hann
til verka, og úr tí myrkri,
ið ráddi, spreitti eitt satt ríki-
dómi av blómandi greinum,
sum tó ongantíð fjaldi bulin
og bulsins vilja.

I ein mansaldur sat H. J.
sum formaður í arbeidar-
felagnum Framtíðin, sum
undir hansara leiðslu gjørd-
ist eitt hitt sterkasta og virk-
samasta fakfelag í landinum.
Virki hansara sum fakfelags-
oddamaður og politiska virki
hansara var ein eind. Hann
visti og var sannfórður um, at
samfelagið var tvýbýtt. Annar
parturin livdi av arbeidinum
hjá hinum partinum, og útyvir
hetta hevði hann ongan áhuga
fyrri arbeidarastettini. Leið
og loysn Hansj. var tí at
verkamannafjöldin sjálf mátti
luttaka innan átt samfelags-
líf, vinnulív og politikk, um
hon skuldi vinna sær sósí-
alan tryggileika og mannasöm
andi kor. Sum formaður í
Framtíðini og sum sóknar-
stýrslimur virkaði hann fyrri
at gera sannkenning sína til

veruleika. Ferð eftir ferð
royndi arbeidsmannafelagið
undir leiðslu Hansj. at ganga
á odda og vera við í roynd-
unum at tryggja bygdini,
verka- og fiskimonnum tryggja
vinnu og úrkomu. Slík leið og
slíkur politikkur, ið er í stríð
við galdandi samfelagsskipar
og arvaða vanahugsan, elvdi
sjálvandi til meira og minni
mótstöðu. Men fyrri Hans
Jakki, sum alt sítt lív hevði
verið ein av oddamonnum ar-
beidararørslunnar, var mót-
stöðan vörðin eins sjálvsög-
og stríðið - ótt mótstöðu

stimbraði bert stríðs- og
virkishugin.

Til tað seinasta nýtti hann
orku sína at arbeida fyrri dags-
ins málum, teimum málum,
ið vóru tilvera hans, og ikki
veik tolið fyrri tí veruleika,
at alt lá væl fjalt langt burtur
í ókomnari tíð.

Seinastu... ferð eg vitjaði
Hans Jakki, var fyrri u.l. sek-
vikum síðani. Tá var hann
seingjarliggjandi, sum so ofta
seinasta árið. Blíða, vinsela
og tolna kona hansara Char-
lotta hevði borið okkum drek-
ka upp á kamarið. Tað, sum
Hans Jakki gjørdi minst burt-
úr úr at práta um, var sína
egnu sjúku. Áhugi og tos hans-
ara var fyrst og fremst um
tey samfelagsmál, ið á leik-
aðu. Ferð eftir ferð leit hann
aftureftir, tá hann skuldi meta
um framtíðina. Og ikki er tað
nakað loyndarmál, at Hans-
jakki meir enn einuferð mátti
sannkenna, at sannastu og
bestu royndir fakfelagsrørsl-
unnar vórðu stóðgáðar á hálv-
um veg ella heilt stóðgáðar.
Eitt langt mannalív í and-
glettinum sannførði hann um,
at vilji og áráði fakfelags-
rørslunnar aleina fórdi hana
ikki á mál. Treytin fyrri at
royndirnar skuldu eydnast
var, at politisk makt stóð aft-
anfyrri, at verkamannafjöldin
hevði politiska valdið í sam-
felagnum.

Lífsverk Hans Jakki
Hjelm var eitt stríð, ið færdi
verkamannastettina fram í
stórum lopum, fram móti sósí-
sialum tryggileika og mann-
sömmandi korum. Men dreym-
ur hansara um verkamansins
ræði yvir samfelag, vinnulívi
og egnum gerandisdegi ligg-
ur enn fjaldur í ókomnari
tíð. Størsta virðing og stør-
ta heiður, færovska fakfelags-
rørslan kann sína stríðsman-
ni sínum, Hans Jakki Hjelm,
er at halda fast við sann-
kenning hansara um tvýbýti
samfelagsins, og virka fyrri at
dreymur hansara um verka-
mannastettina sum leiðandi
stætt innan politikk og vin-
nulív verður veruleiki.

Fakfelagsrørslan hevur
mist ein av sínum stóru, ein
av sínum iðnastu talsmonnum,
og javnaðarflokkurin hevur
mist eitt av sínum hart til-
trongdu sambindingarliðum
við fakfelagsrørsluna og ver-
kamannastettin. Og fleiri eru
vit, sum hava mist, og sum
koma at kenna saknið av fyrst
og fremst einum vinmanni, og
síðani einum politiskum vin-
manni. Tó størstur er miss-
urin hjá Charlottu og børn-
unum.

Minnað um Hans Jakki
Hjelm kemur at standa í mong
átarlið, sum ein varði í sósí-
a fakfelagsrørslunnar.

Axel Skoubo

NORÐOYA SPARIKASSI

Stovnaður 24. september 1919

Telefon 56366

ELSTI og STØRSTI peningastovnur í Norðoyum

Umframt høvuðsskrivstovuna í Klaksvík
eru nú trýggjar deildir:

Leirvíkar Sparikassi, Leirvík
Norðoya Sparikassi, Norðdepli
Norðoya Sparikassi, Viðareiði

Setið peningin inn í SPARIKASSAN
TAD loysir seg.

Framsýning

av grafíkki og málningum verður í døgnum 29.9.
til 2.10. í Listaskálanum.

Opið leygardagin, sunnudagin og mánadagin frá kl.
15—18, týsdagin kl. 15—20.

Elinborg Lützen
Bevi Restorff
Ingálvur av Reyni

FÆRØERNES REALKREDITINSTITUT

Tær av notarius publicus sambært viðtøkum stovn-
sins drignu obligationir til eitt virði uppá

kr. 3.975.000,00

verða við hesum sagdar upp til gjaldingar tann 1. de-
cember 1973.

Dráttarlisti við numrum á teim drignu obligation-
unum fæst útflyggjaður ella sendur portofritt við at
venda sær til skrivstovu stovnsins.

Tórshavn, tann 27. september 1973.

STJÓRNIN